

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вищівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкара С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....	6
<u>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО</u>	

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі.	10
БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА.	14
МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.	18
МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..	22
ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....	27
ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)	29
ХАНІКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	31
ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....	33
ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....	35
ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.....	38
КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.	40
КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.	43
СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.	45
ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.	49
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.	54
КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.	57
ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...	59
СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.	61
ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.	63
ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....	65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.	67
СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.....	70
КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.	75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та боряться за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

фестивалі «Кожен зможе» із залученням дітей, молоді та дорослих з синдромом Дауна. Діти членів ГО «Сонячні діти Херсонщини» тренуються в інклюзивних групах з карате, степ-аеробіки, плавання. Результати вражаючі: діти не лише тренуються, а й з задоволенням спілкуються разом. Але більшість тренерів та вчителів фізкультури саботують залучення дітей з інвалідністю до групових тренувань з-за відсутності методик та матеріалів, що дозволяють забезпечити інклюзивний підхід до фізичного виховання, тренувальних програм, які враховують потреби дітей з інвалідністю та надають доступність для всіх учасників, та навчальних ресурсів, які допомагають вчителям фізкультури і тренерам ефективно впроваджувати інклюзивний підхід у свої тренування.

У партнерстві з Комунальним закладом вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» плануємо провести:

- 5 вебінарів про принципи інклюзії у сфері фізичної культури та спорту для фахівців та майбутніх фахівців. На вебінарах залучені експерти-спікери поділяться не лише практичними

асpekтами навчання, але й підкреслять значення інклюзивних підходів та сприяння всебічного розвитку дітей, зокрема дітей з інвалідністю;

- 7 навчально-тренувальних занять із загального фізичного розвитку для 30 дітей з інвалідністю;
- 3 спільних навчально-тренувальних заняття із загального фізичного розвитку для 70 дітей, в тому числі з інвалідністю з ліцею № 29, школи № 5, ГО «Вінниця ДАУН СИНДРОМ» та ГО «Родина Кольпінга Вінниця»;
- 2 інклюзивних веселих стартів із залученням 70 дітей, в тому числі дітей з інвалідністю.

Ми вважаємо, що кожна дитина має займатися спортом та брати участь у змаганнях за своїми можливостями. І корисно, якщо ці заняття будуть в групах з нормотиповими дітьми, що дасть можливість підвищити в дітях самооцінку, розвивати бажання співпрацювати, допомагати та розуміти цінність кожної людини. Навчання студентів, тренерів і вчителів фізичної культури під час вебінарів про принципи інклюзії у сфері фізичної культури та спорту підвищить якість надання ними послуг. Залучення студентів до проекту підвищить рівень знань, умінь та навичок для забезпечення інклюзивного підходу до фізичного виховання дітей.

*Стаття надійшла до редакції
18 січня 2024*

ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 37.047.82

ГАЛАН ОЛЬГА

викладач суспільних дисциплін

циклової комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін

ФАЛОВСЬКА ПРИНА

кандидат економічних наук, доцент,

викладач кафедри педагогіки та психології,

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Abstract: in the article, a theoretical analysis of the specified problem is carried out, the peculiarities of the formation of the use of the design-thinking methodology are disclosed. It was

determined that the design-thinking methodology has a strong potential for the development of students' creative abilities and innovative thinking.

Key words: *design thinking, empathy, focus, generation of ideas, prototyping, testing.*

Постановка проблеми (актуальність). На сучасному етапі освіта трансформувалась від процесу засвоєння знань до формування компетенцій, які потребує соціум. Тому формування нового типу мислення є нагальною потребою сьогодення.

Використання дизайн-мислення в проєктній та дослідній діяльності сприяє розвитку багатьох навичок, виступає результатом розвивального досвіду в процесі вирішення проблемного завдання.

Дизайн-мислення – це підхід до розв'язання проблем, що базується на методах та стратегіях дизайну. Він акцентує увагу на розумінні користувачів, їх потреб, та розв'язанні проблем через творчість і інновації. Це дуже потужний інструмент, який може бути застосований у різних сферах, від розробки продуктів до вирішення соціальних проблем. Він сприяє створенню ефективних, користувачоорієнтованих та інноваційних рішень.

Аналіз наукових досліджень. Дизайн-мислення як методологія розглядається сучасними вченими, зокрема Наталією Барановою, Тімом Брауном, Катериною Ізмєтьєвою, Катериною Храмовою та ін.).

Виклад основного матеріалу. Дизайн-мислення (Design Thinking) – це метод, який забезпечує засади підходу до розв'язання проблем, що враховують потреби користувачів, їхній досвід та навіть емоції. Цей підхід використовується в бізнесі, технологіях, медицині та інших галузях, де важливо покращення користувацького досвіду.

Дизайн визначається як методологія, спосіб мислення, який намагається подолати розрив між креативністю та інноваціями, технологією та користувачем, наукою та ринком. Дизайн використовується для всіх сфер життя, від розвитку бізнесу, суспільства та економіки до розробки ідей, проєктів, продуктів,

послуг та процесів. Міста, будинки, різні системи, об'єкти – створені дизайнерами.

Дизайн-мислення може бути використане в освіті для створення більш ефективних навчальних програм, методик та матеріалів. Зокрема дизайн-мислення може розвивати креативність та інноваційність, адже сприяє виробленню навичок гнучкого мислення та розв'язанню проблем. Застосування принципів дизайн-мислення допомагає викладачу краще зрозуміти потреби та інтереси здобувачів освіти. Процес дизайн-мислення часто включає в себе роботу в команді та співпрацю, це сприяє розвитку навичок комунікації, співпраці та ефективного взаємодії. Застосування даного методу допомагає здобувачам освіти розвивати навички аналізу, синтезу та розв'язання проблем, вони вчаться, розробляти рішення та тестувати їх ефективність.

У закладах вищої освіти, зокрема педагогічних дизайн-мислення може бути успішно реалізоване через різноманітні педагогічні практики та методики. Зазначимо способи практичного впровадження:

- проєктне навчання (організація навчання за проєктами, де студенти працюватимуть в групах над реальними проблемами або завданнями); стимулюють творчість та співпрацю);
- міждисциплінарні проєкти (сприяння співпраці між різними дисциплінами шляхом створення міждисциплінарних проєктів, розвиток комплексного мислення);
- інтерактивні методи навчання (групові дискусії, ділова гра, інтерактивні вправи);
- реальні виклики та проблеми (наприклад, проєкт по створенню інноваційного рішення для соціальних проблем або створення продукту з орієнтацією на користувача);

– залучення зовнішніх експертів (запрошення професіоналів з різних галузей, які мають досвід роботи з дизайн-мисленням, для проведення майстер-класів або консультацій).

Окрім зазначених дизайн-мислення у вищій школі може включати різноманітні методики, спрямовані на стимулювання творчого мислення, співпраці та розв'язання проблем, проте має ряд обов'язкових принципів:

– емпатія та спостереження (здобувачі освіти вивчають потреби та досліджують проблеми шляхом спілкування з користувачами або спостереження за їхнім досвідом, Це допомагає зрозуміти проблему з точки зору користувача і виявити можливі шляхи її вирішення.

Створення персонажів і емпатичних карт: Учні створюють персонажі, які представляють різні типи користувачів, і розробляють емпатичні карти, щоб ліпше зрозуміти їхні потреби, цілі та проблеми.

Генерація ідей: Учні використовують техніки творчого мислення, такі як мозковий штурм, асоціативне мислення та прототипування, для генерації ідей щодо можливих рішень проблеми.

Прототипування: Учні створюють прототипи своїх ідей у вигляді моделей, макетів або інтерактивних прототипів, щоб перевірити їх ефективність та отримати зворотний зв'язок від користувачів.

Тестування та ітерація: Учні тестують свої прототипи з реальними користувачами, збирають зворотний зв'язок та виконують ітеративні зміни для поліпшення своїх рішень.

Створення історій користувачів (user stories): Учні описують вигляд та взаємодію користувачів з їхніми продуктами або рішеннями у вигляді коротких історій, що допомагають зорієнтуватися в їхніх потребах та пріоритетах.

Дизайн sprint: Короткі та інтенсивні робочі сесії, під час яких учні вирішують конкретні проблеми або завдання шляхом швидкого прототипування та тестування ідей.

Висновки. Ці принципи дизайн мислення можуть бути застосовані на всіх рівнях освіти – від дошкільного навчання до вищої освіти.

Ці методики можуть бути використані окремо або комбіновані для створення цілісного навчального досвіду, що сприяє розвитку навичок дизайн-мислення учнів.

Стаття надійшла до редакції

18 лютого 2024

МОДЕЛЮВАННЯ ФІЗИЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ДОСЛІДНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

УДК 373.5.016:53]:004

ДЕМКОВА ВІТА

кандидат педагогічних наук,

викладач факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Перед сучасною системою освіти стоять завдання, які вирізняються високими вимогами до ефективності освітнього процесу. Під час проведення занять з фізики важливим завданням для педагога є доцільність вибору форм і методів роботи, які мають стати запорукою розвитку компетентностей студентів. Фізика є фундаментальною наукою, що розкриває основні положення перебігу природних

явищ, закладає базу для сприйняття і розуміння природничо-наукової картини світу. Як відомо, фізичне знання має модельний характер. Моделювання становить сутність і сенс фізичної науки, і у методологічному аспекті виступає універсальним засобом формування фізичного знання. В основі сучасної концепції фізичної освіти лежать принципи диференціації, гуманізації та